VELIKI I SVETI PETAK

VEČERNJA VELIKOGA PETKA

S. Blagoslovljen Bog naš: svagda, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N. Amin. Slava Tebi, Bože naš, slava Tebi!

Care nebeski, Tješitelju, Duše istine! Ti svugdje prebivaš i sve ispunjaš. Riznico dobara i darovatelju života, dođi i nastani se u nama i očisti nas od svake ljage i spasi, o Dobri, duše naše!
Sveti Bože, sveti Jaki, sveti Besmrtni, pomiluj nas! *(triput)*
Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu: i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.
Presveta Trojice, pomiluj nas! Gospode, oprosti grijehe naše! Vladaru, otpusti bezakonja naša! Sveti, pohodi nas i poradi Imena svoga izliječi naše slabosti! Gospode, pomiluj! *(triput)*
Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu: i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.
Oče naš, koji jesi na nebesima…

S. Jer Tvoje je carstvo i moć i slava Oca i Sina i Svetoga Duha: sada i vazda i u vijeke vjekova.

N. Amin.

Gospode, pomiluj! *(dvanaest puta)*
Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu: i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.
Dođite, poklonimo se Kralju, Bogu našemu!
Dođite, poklonimo se Kristu, Kralju Bogu našemu!
Dođite, poklonimo se i padnimo ničice pred samim Gospodom Isusom Kristom, Kraljem i Bogom našim!

Psalam 103.

Blagoslivljaj Gospoda, dušo moja,
Gospode, Bože moj, silno si velik!
Odjeven veličanstvom i ljepotom,
svjetlošću ogrnut kao plaštem!
Nebo si razapeo kao šator,
na vodama sagradio dvorove svoje.
Od oblaka praviš kola svoja,
na krilima vjetrova putuješ.
Vjetrove uzimaš za glasnike,
a žarki oganj za slugu svojega.
Zemlju si stavio na stupove njene:
neće se poljuljati u vijeke vjekova.
Pokrio sije vodama bezdanim ko haljinom,
iznad bregova stajahu vode.
Na tvoju se prijetnju povukoše,
od tvoje grmljavine zadrhtaše.
Bregovi se digoše, doline spustiše,
na mjesto koje si im odredio.
Odredio si granicu koju ne smiju prijeći,
da opet ne pokriju zemlju.
Izvore svraćaš u potoke što žubore među brdima.
Oni poje sve živine poljske,
divlji magarci žeđ gase u njima.
Uz njih se gnijezde ptice nebeske
i pjevaju među granama.
Ti natapaš bregove iz dvorova svojih,
zemlja se nasićuje plodom tvojih ruku.
Ti daješ te niče trava za stoku
i bilje na korist čovjeku;

Da izvede kruh iz zemlje
i vino što razvedruje srce čovječje;
Da uljem lice osvježi,
i da kruh okrijepi srce čovjeku.
Stabla se Gospodnja napajaju hranom,
cedri libanonski koje on zasadi.
Ondje se ptice gnijezde,
u čempresu dom je rodin.
Visoki bregovi daju kozorogu,
a pećine jazavcu sklonište.
Ti si stvorio mjesec da označuje vremena,
i sunce znade kada ima zaći.
Kad razastreš tmine i noć se spusti,
tad se šuljaju u njoj životinje šumske.
Lavići riču za plijenom
i od Boga hranu traže.
Kad sunce ograne,
nestaju i liježu na ležaje.
Tad čovjek izlazi na dnevni posao
i na rad do večeri.
Kako su brojna tvoja djela, o Gospode!
Sve si to mudro učinio:
puna je zemlja stvorenja tvojih.
Eno mora, velika i široka,
u njemu vrve gmazovi bez broja,
životinje male i velike.
Onud prolaze nemani,
Levijatan kojeg stvori da se igra u njemu.
I sva ova biča željno čekaju
da ih nahraniš na vrijeme.

Daješ li im, tada sabiru:
otvaraš li ruku, nasite se dobrima.
Sakriješ li lice svoje, tad se rastuže;
ako dah im oduzmeš, ugibaju, i opet se u prah vračaju.
Pošalješ li dah svoj, opet nastaju,
i tako obnavljaš lice zemlje.
Neka dovijeka traje slava Gospodnja:
nek se raduje Gospod u djelima svojim!
On pogleda zemlju, i ona se potrese,
dotakne bregove, oni se zadime.
Pjevat ću Gospodu dokle god živim,
svirat ću Bogu svome dokle god me bude.
Bilo mu milo pjevanje moje!
Ja ću se radovati u Gospodu.
Nek zločinci sa zemlje nestanu,
i bezbožnika nek više ne bude!
Blagoslivljaj Gospoda, dušo moja!
I sunce znade kada ima zaći,
kad razastreš tmine i noć se spusti.
Kako su brojna tvoja djela, o Gospode!
Sve si to mudro učinio.
Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu:
i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.
Aliluja! Aliluja! Aliluja! Slava Tebi, Bože! *(triput)*

VELIKA EKTENIJA

Đ. U miru, pomolimo se Gospodu!

N. Gospode, pomiluj! *(tako iza svakog zaziva)*

Đ. Za višnji mir i za spasenje duša naših, pomolimo se Gospodu!
Za mir svega svijeta, za postojanost i jedinstvo svetih Božjih Crkvi, pomolimo se Gospodu!
Za ovaj sveti hram i za sve one koji s vjerom, pobožnošću i strahom Božjim ulaze u njega, pomolimo se Gospodu!
Za svetoga, sveopćega prvosvećenika našega *(ime),* papu rimskoga, za nadbiskupa i metropolitu našega gospodina *(ime),* za biskupa našega gospodina *(ime),* za časno svećenstvo, u Kristu đakonstvo, za sav kler i narod, pomolimo se Gospodu!
Za ovaj grad i za svaki grad i kraj i za vjernike koji u njima žive, pomolimo se Gospodu!
Za pogodno vrijeme, za obilje zemaljskih plodova i za mirna vremena, pomolimo se Gospodu!
Za putnike, bolesnike, patnike i uznike i za njihovo spasenje, pomolimo, se Gospodu!
Da se oslobodimo svake nevolje, srdžbe i opasnosti, pomolimo se Gospodu!
Zaštiti, spasi, pomiluj i očuvaj nas, Bože, svojom milošću!
Spomenuvši presvetu, prečistu, preblagoslovljenu, slavnu Vladaricu našu Bogorodicu i vazda Djevicu Mariju sa svima svetima, sami sebe i jedan drugoga i sav svoj život Kristu Bogu predajmo!
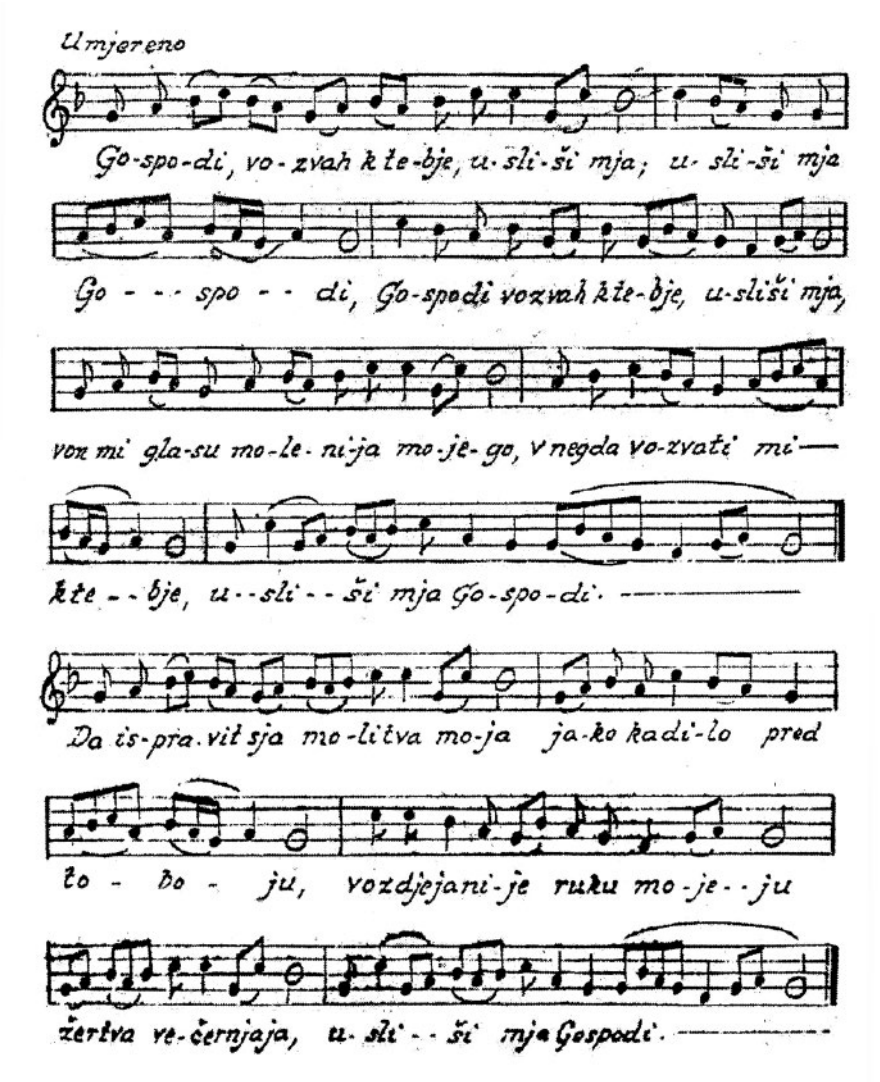
N. Tebi, Gospode!

S. Jer Tebi pripada svaka slava, čast i klanjanje: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N. Amin.

VEČERNJI SVJETLOSPJEV

Gospodi vozvah, glas 1.

Ako se, Gospode, grijeha budeš spominjao, Gospode, tko će opstati? Al' u tebe je praštanje, da bismo ti služili.

Sva priroda promijeni se od straha gledajući Tebe, Kriste, raspeta na Križu: sunce pomrčalo, a temelji se zemlje uzdrmaše – sve je suosjećalo u trpljenju sa Stvoriteljem svojim. Slava Tebi, Gospode, koji si radi nas dragovoljno trpio!

U Gospoda ja se uzdam, duša se moja u njegovu uzda riječ.

Zašlo zli i nepravedni ljudi smišljaju zlo? Zašto na smrt osudiše onoga koji je život sviju? Neviđena li čuda! Stvoritelj svijeta predaje se u ruke grešnika i Čovjekoljubac razapinje se na Križ da iz predpakla oslobodi sužnje koji mu kliču: Mnogotrpeći Gospode, slava Tebi!

Duša moja čeka Gospoda više no zoru straža noćna; više no zoru straža noćna nek Izrael čeka Gospoda.

Bezgrešna Djevica gledajući danas Tebe, Sine Božji, kako si raspet na Križu, neutješno plače kao majka, srce joj se kida od tuge, a uzdasi bola dižu se iz duše I otirući lice kosom svojom vapila je žalosno: jao meni, božanski Sine moj, teško meni, gdje si Svjetlo svijeta, zašto si nestao s očiju mojih, Jaganjče Božji? I zborovi anđela zahvaćeni strahom govorahu: Slava Tebi, nedostupni Gospode!

Jer je u Gospoda milosrđe i obilno je u njega otkupljenje; on će otkupiti Izraela od svih grijeha njegovih.

Kad je gledala Tebe, Kriste, kako visiš na Križu raspet, ona koja je Tebe, Stvoritelja svoga i Boga kao djevica rodila, vapila je gorko: Sine moj, kuda nestade ljepota lica Tvoga? Ne mogu gledali kako Te nepravedno razapinju. Požuri, dakle, i ustani da ja vidim Tvoje uskrsnuće od mrtvih.

Hvalite Gospoda, svi puci, slavite ga, svi narodi!

Danas Gospodar stvorenja stoji pred Pilatom i na Križ se osuđuje Stvoritelj sviju. Kao jaganjac dobrovoljno doveden čavlima se pribija, u bok se probada i gubom se napaja onaj koji je obilno izlio manu. Udarce

po licu prima Otkupitelj svijeta i od svojih slugu Stvoritelj izrugivan biva. Kolikog li vladarskog čovjekoljublja! Jer za one koji ga razapeše molio je Oca svojega govoreći: Oče, oprosti im jer ne znaju grešni kakvo nepravedno djelo čine.

Silna je prema nama ljubav njegova, i vjernost Gospodnja ostaje dovijeka!
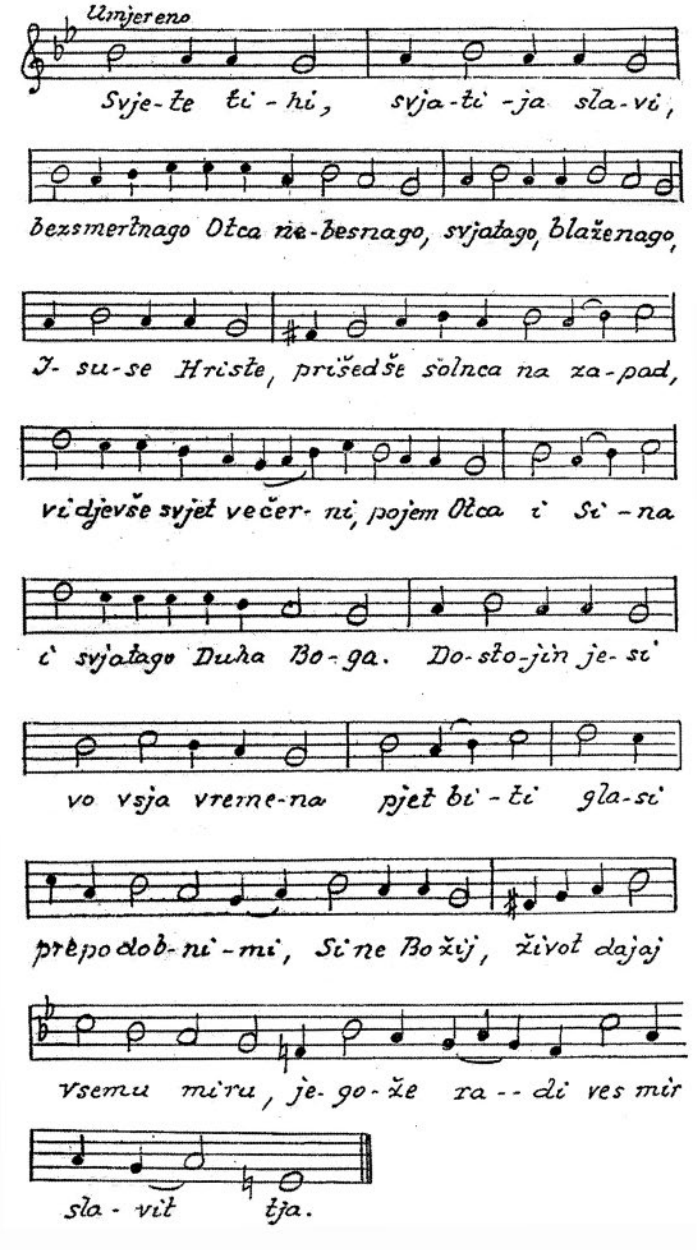
O kakvog li nepravednog suda koji na smrt osudi Kralja svijeta! Ali On se nije postidio svojih dobrih djela koja, dozivajući u sjećanje, potvrđivaše govoreći njima: Kakvo sam vam zlo učinio, ljudi moji? Zar nisam čudesima obasuo Judeju, a mrtvaca uskrisio jednom jedinom riječju? Zar nisam izliječio svaku bolest i svaku slabost? Kako mi vraćate moja dobročinstva? Zašto me se ne sjetite? Za darovana ozdravljenja uzvratiste mi rane, za poklonjeni život spremate mi smrt: razapinjući na Križ Dobročinitelja poput zločinca; Zakonodavca poput prestupnika, a Kralja sviju kao osuđenika! Mnogotrpeći Gospode, slava Tebi!

Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu: I sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

Gledamo strašno i slavno otajstvo koje se danas zbiva: nedodirljivi silom se zadržava; veže se Onaj koji razrješuje Adama od prokletstva; nepravedno osuđuju Onoga koji istražuje srca i bubrege; u tamnicu se stavlja Onaj koji je zapečatio bezdan; pred Pilatom stoji Onaj pred kojim dršću sile nebeske; Stvoritelj zaušnice prima od stvorova svojih; na Križ se osuđuje Sudac živih i mrtvih; u grob se zatvara razoritelj pakla, a koji sve trpi iz milosrđa i sve spašava od prokletstva. Predobri Gospode, slava Tebi! *(pjeva se po 6. glasu)*

S. Mudrost! Stojmo uspravno!

HIMAN SVJETLOSTI
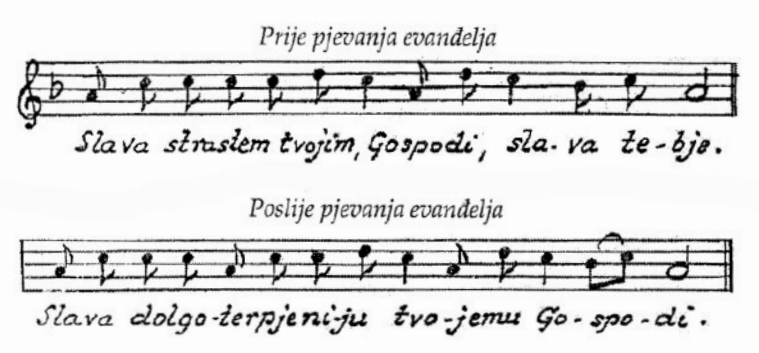

S. Budimo pozorni! Mir + svima! Mudrost! Budimo pozorni!

N. Razdijeliše sebi haljine moje i za odijelo moje baciše kocku.
(prokimen, glas 4.)

Slijedi čitanje iz Knjige proroka Izaije: 52, 13-54, 1.

Staviše me u grob podzemni, u tamu i smrtnu sjenu. (prokimen, gl. 6.)
Slijedi čitanje poslanice sv. apostola Pavla Korinćanima: 1, 18 – 2, 2.
Spasi me, Bože: vode mi dođoše do grla! (gl. 1.)

Stihovi:
U jelo mi žuči umiješaše, u mojoj me žeđi octom napojiše.
Nek im potamne oči da ne vide, nek im bokovi za svagda oslabe!
Slijedi čitanje svetoga Evanđelja po Mateju (27, 1-61), Luki (23, 39-43) i Ivanu (19, 31 -37).

USRDNA EKTENIJA

S. Recimo svi iz dna duše svoje i čitavim umom svojim recimo:

N. Gospode, pomiluj!

S. Gospode Svevladaru, Bože otaca naših, molimo te: usliši i pomiluj!

N. Gospode, pomiluj!
Smiluj nam se, Bože, po velikom milosrđu svome, molimo te: usliši i pomiluj!

N. Gospode, pomiluj! *(triput)*

Još se molimo za svetoga, sveopćeg prvosvećenika našega *(ime),* papu rimskoga, za metropolitu našega *(ime),* za biskupa našega *(ime),* za naše duhovne oce i za svu našu braću u Kristu.

N. Gospode, pomiluj! *(triput)*

Još se molimo za prisutne ljude, koji očekuju od tebe velike i obilne milosti, za sve koji nam dobro čine i za sve pravovjerne kršćane.

N. Gospode, pomiluj! *(triput)*

Jer si Ti milosrdan i čovjekoljubiv Bog, iskazujemo Ti slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N. Amin.

VEČERNJI HVALOSPJEV

Učini nas dostojnima, Gospode*, da se ove večeri sačuvamo bez grijeha!
Blagoslovljen budi, Gospode Bože otaca naših*, i neka ime tvoje bude hvaljeno i slavljeno dovijeka. Amin!
Neka dobrota Tvoja, o Gospode, bude nad nama* kao što se mi u Tebe uzdamo!
Blagoslovljen budi, Gospode*, nauči me svojim pravilima!
Blagoslovljen budi, Vladaru*, pouči me svojim pravilima!
Blagoslovljen budi, Sveti*, prosvijetli me svojim plavilima!
Gospode, milost Tvoja traje dovijeka*, djelo ruku svojih ne zapusti!
Tebi pripada hvala*, Tebi pripada pjesma!
Tebi pripada slava*: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu: I sada i vazda* i u vijeke vjekova. Amin!

PROZBENA EKTENIJA

S. Nadopunimo svoju večernju molitvu Gospodu!

N. Gospode, pomiluj!

S. Zaštiti, spasi, pomiluj i očuvaj nas, Bože, svojom milošću!

N. Gospode, pomiluj!

S. Da cijela ova večer bude savršena, sveta, mirna i bez grijeha, molimo Gospoda!

N. Podaj, Gospode! *(tako iza svakog zaziva)*

S. Anđela mira, vjernoga vođu i čuvara naših duša i tjelesa, molimo Gospoda!

Oproštenje i otpuštenje naših grijeha i pogrešaka, molimo Gospoda!

Dobra i koristi našim dušama, a svijetu mir, molimo Gospoda!

Da preostalo vrijeme našega života provedemo i miru i pokajanju, molimo Gospoda!

S. Da kršćanski svršetak našega života bude bez bolova, bez sramote, miran, i da se uspješno obranimo na strašnom Kristovom sudu, molimo!

Spomenimo presvetu, prečistu, preblagoslovljenu, slavnu Vladaricu našu Bogorodicu i vazda Djevu Mariju sa svima svetima, sami sebe, jedni druge i sav život svoj Kristu Bogu predajmo!

N. Tebi, Gospode!

S. Jer si dobar i čovjekoljubiv Bog, iskazujemo Ti slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N. Amin.

S. Mir + svima!

N. I duhu tvojemu!

S. Priklonite glave svoje Gospodu!

N. Tebi, Gospode!

S. Gospode, Bože naš, ti koji si prignuo nebesa i sišao na zemlju radi spasenja roda ljudskoga, pogledaj na baštinu svoju i na sluge svoje koji su Ti prignuli glave i savili šije svoje pred Tobom, uzvišenim i čovjekoljubivim Sucem. Ovi Tvoji sluge ne očekuju pomoć od ljudi, nego se nadaju Tvojemu milosrđu i čekaju Tvoje spasenje. Čuvaj ih u svako vrijeme: i ove večeri i u noći koje se približava od svakoga neprijatelja, od svakoga đavolskog napastovanja, od ispraznih misli

i zlih pomisli. Neka bude vazda blagoslivljana i slavljena moć carstva Tvojega: Oca i Sina i Svetoga Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N. Amin.

STIHIRE NA STIHOVE

Kada Te, Kriste, Živote sviju, Arimatej skinu mrtva s Križa, pomaza tijelo Tvoje mirisavim uljem i zamota u čisto platno, ljubavlju potaknut cjelivaše srcem i usnama neraspadljivo tijelo Tvoje. Iako obuzet strahom, vapio je radujući se: Slava poniženju Tvojemu, Čovjekoljupče!

Gospod kraljuje u sjaj zaodjenut.

Kad si se, Spasitelju, za sve dao pokopati u novom grobu, ugledavši Te postiđeni pakao, uplaši se. Slomiše se dovratnici pakleni i vrata se pokidaše, grobovi se otvoriše i mrtvi ustadoše. Tada Adam zahvalan radujući se jecaše Tebi: Slava poniženju Tvojemu, Čovjekoljupče!

Jer učvrsti svemir koji se neće uzdrmati.

Kada si se, Kriste, svojevoljno tijelom zatvorio u grobu, Ti, koji si po svojoj božanskoj naravi nepojmljiv i neobuhvatan, razorio si carstvo smrti i srušio si vlast pakla. Tada si i subotu ovu učinio dostojnom svoga božanskog blagoslova, slave i sjaja.

Domu tvome, Gospode, dolikuje svetinja u vijeke.
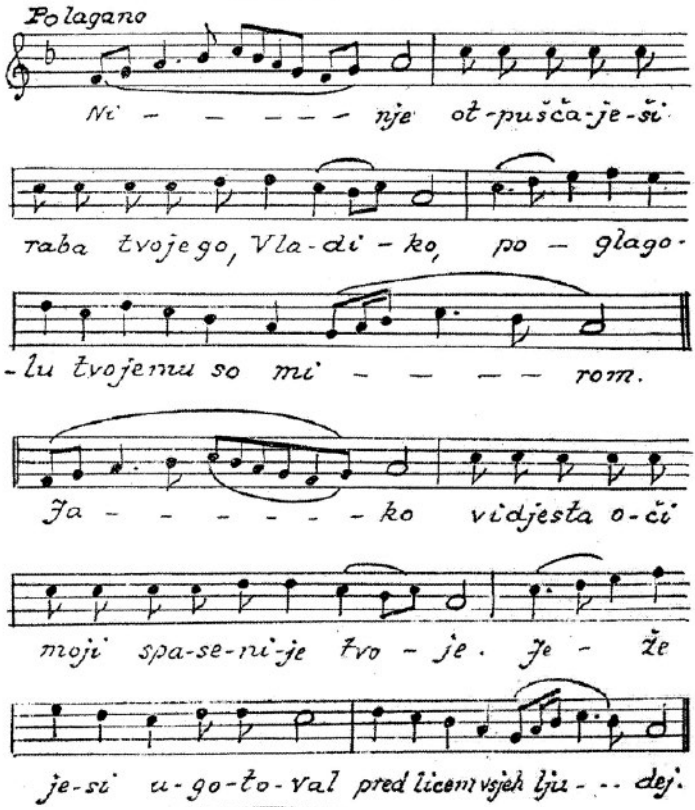
Gledajući Tebe, Kriste, oklevetana od nepravednih ljudi, anđeli se ispuniše strahom zbog neizrecivo velikog trpljenja Tvoga i zbog pečaćenja kamene ploče na grobu Tvome onom istom rukom koja probode neuništivo srce Tvoje. No unatoč tomu, veseleći se našem spasenju, klicahu Tebi: Slava poniženju Tvojemu, Čovjekoljupče!
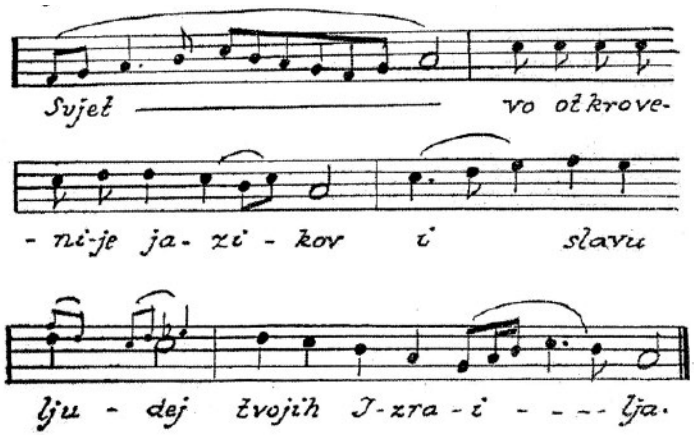
Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu: i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

Tebe, koji se zaogrćeš svjetlom kao haljinom, skine Josip s Nikodemom, i gledajući Te mrtva, neodjenuta i nesahranjena, proplače pun žalosti i jecajući govoraše: Jao meni, predragi Isuse! Kako da sahranim u grob Tebe,

Bože moj, koga je sunce zamalo gledalo raspeta na Križu i ugledavši Te pomicalo, a zemlja se od straha potresla i hramski zastor razderao se na dvoje! Kako da sahranim Tebe, Bože moj, koga evo gledaju moje oči i koji si radi mene dobrovoljno pošao u smrt, o Predobri! Kakvim platnom da omotam ili kojim rukama da dotaknem neraspadljivo tijelo Tvoje i kojim pjesmama Tvoj odlazak da opjevam? Slavim trpljenje Tvoje, veličam pogreb Tvoj zajedno s uskrsnućem Tvojim i kličem Ti: Slava Tebi, Gospode. *(pjeva se po 5. glasu)*

ŠIMUNOVA MOLITVA

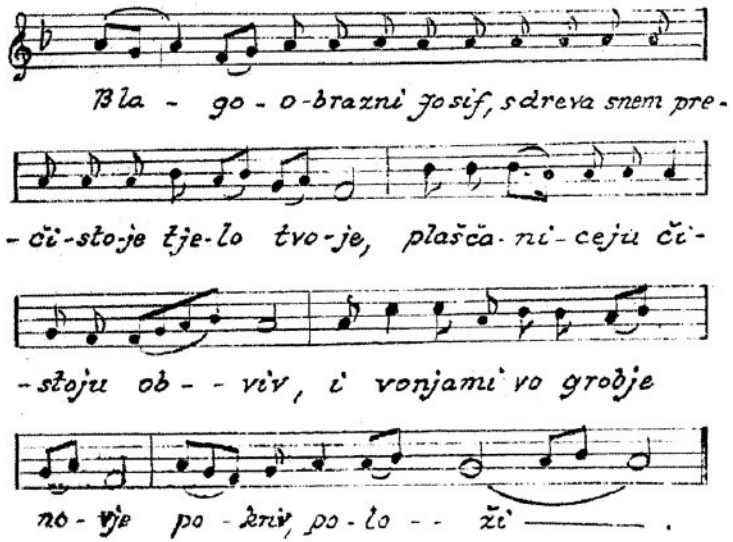

Sveti Bože, sveti Jaki... Oče naš... *vidi str. 2.*

S. Jer Tvoje je carstvo i moć i slava: Oca i Sina i Svetoga Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N. Amin. Bogobojazni Josip s Drveta skine prečiste Tijelo Tvoje, plaštanicom čistom obavije ga, mirisavim uljem pomaza i u novi grob položi, *(triput)*

OTPUST

S. Mudrost!

N. Blagoslovi!

S. Neka je blagoslovljen i proslavljen Krist Bog naš: svagda, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N. Amin. Utvrdi, Bože, vjeru katoličku u vijeke vjekova!

S. Presveta Bogorodice, spasi nas!

N. Časniju od kerubina i neusporedivo slavniju od serafina, koja si bezgrešna Boga Riječ rodila, kao istinsku Bogorodicu mi te slavimo.

S. Slava Tebi, Kriste Bože, ufanje naše, slava Tebi!

N. Slava Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin. Gospode, pomiluj! Gospode, pomiluj! Gospode, pomiluj! Blagoslovi!

S. Krist, pravi Bog naš, koji je radi nas i našega spasenja dragovoljno na sebe preuzeo strašne muke i životvorni Križ i tjelesni ukop, zagovorom svoje prečiste majke, svetih slavnih i uvijek hvaljenih apostola, Božjih ugodnika i s Bogom nerazdruživo sjedinjenih otaca naših, i svetoga *(čiji je hram),* i svih svetih neka nas pomiluje i spasi jer je dobar i čovjekoljubiv.

N. Amin.

Izdaje: Grkokatolička župa sv. Ćirila i Metoda
Uredio: o. Daniel Vranešić, župnik
Zagreb, 2022.